"DIE GREEP, IS IN DE NEEP"

Reeds enkele malen zijn in het CB waarnemingen gepubliceerd van een voedselzoekende vogel en een tweekleppige in patstelling, doordat de mollusk op het juiste moment z'n kleppen op de snavelpunten had dichtgeklapt. Wie van de twee is dan uiteindelijk het slachtoffer?

Het ondubbelzinnige antwoord vind ik in een gedicht in Jacob Cats' 'Alle de Wercken, So ouden als nieuwe' (1655), dat tevens blijk geeft van het waarnemingsvermogen onzer voorouders. De kernachtige titel luidt 'Qui captat, capitur', door de dichter vertaald in 'Die greep, is in de neep'. Cats zou Vader Cats niet zijn, als hij aan zo'n voorval niet een moraal had verbonden.

De meeu vlieght over al, om haren kost te rapen,
En vint omtrent de strant een oester liggen gapen,
Dies picktse na het aes; maer, eer de vogel at
Soo sluyt de mossel toe, daer is de meeu gevat.
Siet daer een eygen beelt voor dese losse gasten,
Die sonder na-gepeys in alle schotels tasten;
Sy zijn te byster graegh, maer, siet! ten lijt niet lang
De grijper is gevat, de jager wort de vang.

Onder het opschrift 'Konst van beswaren, gaet voor 't vergaren' volgt een tweede couplet:

De meeu is in de klem, de meeu die is gegrepen,
De vogel is bekayt, de vogel is benepen:
Maer wat baet dit de schelp? ey siet een vreemt geval,
De vanger is bedut hoe hy het redden sal,
De vang is hem een pack, de vang die is hem tegen,
De vang is hem verdriet, hij is er meê verlegen.
Wat is'er menigh mensch dien gelt noch goet en past;
Want daer beleyt ontbreeckt daer is de rijckdom last.

J.G.J.K.